

แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มน้ำแวนผาสุข
อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
**The Guidelines for Academic Affairs Administration of Nam Waen
Phasuk Small Schools Network in Chiang Kham District under
Phayao Primary Educational Service Area Office 2**

วันที่รับบทความ: 25 ก.ค. 64

วันที่แก้ไขบทความ: 14 มิ.ย. 65

วันที่ตอบรับ: 15 มิ.ย. 65

อภิชาติ แก้วหล่อ¹

Aphichat Kaewlor¹

พูนชัย ยาวีราช²

Phoonchai Yawirach²

สุวดี อุปปินใจ³

Suwadee Uppinjai³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่
พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอ

¹ นักศึกษาลัทธิศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2563)

¹ Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (2020).

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

² Assistant Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education,
Chiang Rai Rajabhat University. (Advisor)

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

³ Assistant Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education,
Chiang Rai Rajabhat University. (Co Advisor)

เชิงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2) เพื่อศึกษาเหตุและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 และ 3) เพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร และครู รวมจำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) สถิติที่ใช้ประกอบไปด้วย การวิเคราะห์ค่า PNI วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเนื้อหาสำคัญ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง และวิเคราะห์เนื้อหา สังเคราะห์ (Content Analysis) สรุปเป็นความเรียง ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพปัจจุบันภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ ภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมากที่สุด ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ภาพรวมมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

2. เหตุและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า 1) ด้านพัฒนาหลักสูตร มีปัจจัยสนับสนุน คือด้านบุคลากร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่าเหตุปัจจัยที่สนับสนุนคือด้านบุคลากร 3) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า เหตุปัจจัยจุดรั้งคือ ด้านงบประมาณ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่าเหตุปัจจัยที่จุดรั้งคือ ด้านงบประมาณ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่าเหตุปัจจัยจุดรั้งคือด้านการบริหารจัดการ

3. แนวการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนาใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี สถานศึกษามีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี กำหนดนโยบายและ

วางแผนในการจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และมีการเก็บรักษาเอกสารและหลักฐานในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล สถานศึกษามีการวางแผน ศึกษา วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและนำผลมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และตัดสินผลการเรียน 5) ด้านนิเทศการศึกษา สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานวิชาการให้รองรับการจัดระบบการประกันภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

คำสำคัญ: การบริหาร งานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มน้ำแวนผาสุก

Abstract

The aims of this study were (1) to examine the current and desirable circumstance in academic affairs administration of Nam Waen Phasuk Small Schools Network in Chiang Kham District under Phayao Primary Educational Service Area Office 2. 2) to examine factors affecting the academic affairs administration of Nam Waen Phasuk Small Schools Network in Chiang Kham District; and 3) to develop the guidelines for academic affairs administration of Nam Waen Phasuk Small Schools Network in Chiang Kham District. The data source involved 25 informants that included administrators and teachers. The research instruments were questionnaire, interview and focus-group discussion. The statistics for data analysis were PNI, mean, standard deviation, while content analysis was deployed to develop a summary report using narrative format. The results showed that:

1. The current and desirable circumstance of academic affairs administration of Nam Waen Phasuk Small Schools Network in Chiang Kham District, in overall, was rated at the moderate level while the desirable circumstance, in overall, was rated at the highest level. The PNI, in overall, indicated that school curriculum administration was rated the highest needs.

2. The factors affecting academic affairs administration in Nam Waen Pha Suk Small Schools Network in Chiang Kham District revealed that (1) Curriculum development indicated personnel as promoting factor (2) Learning management indicated personnel as promoting factor (3) Media development and educational technology indicated budget as de-promoting factor (4) Assessment and evaluation indicated budget as de-promoting factor (5) Supervision indicated management as de-promoting factor.

3. The guidelines for academic affairs administration of Nam Waen Pha Suk Small Schools Network in Chiang Kham District were (1) Curriculum development requires stakeholders in co-planning the instructional activities. (2) Instruction requires teachers to develop a learning management plan for all learning areas. (3) Innovative media and technology development requires the school analyzing the needs in using instructional media and technology, appointing staff in charge of innovative media and technology, determining policy and planning in media development, innovation and technology, and documents archive for media development systematically. 4) Assessment and evaluation requires planning, studying, analyzing learning achievement and revise learning management and judgement of learning outcome. 5) Supervision requires supervision planning systematically, setting up academic affairs administration in line with internal quality assurance systems and utilizing evaluation outcomes to improve efficiency.

Keywords: Academic Affairs, Administration, Nam Waen Phasuk Small Schools Network

บทนำ

การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก นับเป็นการบริหารที่มีความแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ กลุ่มน้ำแวนผาสุก เป็นกลุ่มโรงเรียนของกลุ่มเชียงคำ 2 ตั้งกีดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ประกอบด้วย 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านแวน โรงเรียนชัยชมภู โรงเรียนบ้านผาฮาว และ

โรงเรียนบ้านหัวทุ่ง เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน ผลจากการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในกลุ่มน้ำแวนผาสุข ผลปรากฏว่า ยังพบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น มีครูสอนไม่ครบชั้น ไม่ครบวิชา ครูไม่มีความชำนาญในการสอนบางวิชา ทำให้นักเรียนไม่ได้รับความรู้ได้อย่างเต็มที่ ขาดการฝึกทักษะ โดยเฉพาะวิชาหลัก เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และด้านเทคโนโลยี เป็นต้น นอกจากนี้ครูยังมีการงานที่นอกเหนือจากการสอนมากเกินไป เช่น งานธุรการ การเงิน นโยบายและแผน ทำให้มีเวลาไม่เพียงพอในการสอนแต่ละวิชา ไม่สามารถปฏิบัติงานตามโครงสร้างการบริหารได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอ ทั้งนี้เพราะ การจัดสรรงบประมาณและบุคลากรใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการจัดสรร จึงไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการให้บริหารขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เป็นต้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนต่ำ (แผนบริหารจัดการ โรงเรียนขนาดเล็ก ศึกษาธิการจังหวัดพะเยา, 2562)

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการประเมินของนักเรียน จำนวน 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของทั้ง 4 โรงเรียน ซึ่งโรงเรียนบ้านแวน มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 ยกเว้น ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 58.38 และวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.25 โรงเรียนชัยภูมิมีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 ยกเว้น ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 54.29 โรงเรียนบ้านผาขาว มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 ทุกวิชา และโรงเรียนบ้านหัวทุ่ง มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 ยกเว้น ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 56.94 จากผลการทดสอบระดับชาตินั้นปรากฏว่ามี 3 โรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยเกินร้อยละ 50 ในวิชาภาษาไทยเท่านั้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2, 2562 : 86)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก ของกลุ่มน้ำแวนผาสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ให้มีคุณภาพดีขึ้น โดยศึกษาจาก ผู้บริหาร และครู เนื่องจากผู้บริหาร และครู ผู้รับผิดชอบการบริหารงานวิชาการเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน วิชาการโดยตรง เพื่อผลการวิจัยในครั้งนี้จะได้เป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กใน

กลุ่มน้ำวนผาสุขในการบริหารงานวิชาการและเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
2. เพื่อศึกษาเหตุและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
3. เพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ด้านความรู้ ได้ทราบปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
2. ด้านการนำไปใช้ สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการแก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครู ในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำวนผาสุขและโรงเรียนขนาดเล็กทุกโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ 1) ด้านการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการพัฒนาใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล 5) ด้านการนิเทศการศึกษา

1.2 ทฤษฎีการบริหารและการจัดการ POLC ของ Drucker (2005 : Unpagel) เสนอเป็นหลักการว่า กระบวนการจัดการประกอบด้วย 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การเป็นผู้นำ (Leading) 4) การควบคุม (Controlling)

1.3 ปัจจัยการบริหาร 4M ได้แก่ 1) บุคลากร (Man) 2) งบประมาณ (Money) 3) วัสดุอุปกรณ์ (Material) 4) การจัดการ (Management)

2. ด้านประชากร

2.1 ประชากรในการวิจัย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครู จำนวน 21 คน ของโรงเรียนบ้านแวน โรงเรียนชัยชุมภู โรงเรียนบ้านผาขาว โรงเรียนบ้านหัวทุ่ง

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครู ในกลุ่มน้ำแวนผาสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษพะเยา เขต 2 จำนวน 25 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามจัดทำขึ้นจากกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ลักษณะของแบบสอบถาม
จำแนกออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นคำถามของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตรา
ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามเกี่ยวกับสภาพ
ปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่ม
น้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการศึกษาสภาพ
ปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก ในกลุ่ม
น้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวัดตัวแปรในการวิจัย
กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรและกรอบการวัดตัวแปร

2. สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหา โดยนำนิยามเชิงปฏิบัติการที่กำหนดขึ้นมา
กำหนดรายละเอียด จำนวนข้อคำถาม เขียนคำถามที่จะพัฒนาเป็นแบบสอบถาม

3. นำตารางวิเคราะห์เนื้อหาและข้อคำถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ
ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุง
ข้อคำถามให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

4. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อพิจารณาความตรง
เชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม จำนวน 3 ท่าน

5. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อ
ตรวจสอบคุณภาพของข้อคำถามด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้
ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้อง และความเหมาะสมของข้อคำถามรายข้อกับนิยามเชิง
ปฏิบัติการ (Item-Objective Congruence : IOC) ว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม รวมทั้งขอ
ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถาม

6. นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้เก็บ
รวบรวมข้อมูล

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก ในกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย จากนั้นผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI modified) จากข้อมูลทั้ง 2 ส่วน วิเคราะห์ข้อมูลดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นแล้ว จึงเรียงลำดับจากที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเหตุและปัจจัยของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

กลุ่มเป้าหมาย การวิจัยในตอนนี้เป็นศึกษาเหตุและปัจจัยของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 4 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ครูวิชาการ จำนวน 4 คน เลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากแบบสอบถาม และตามเกณฑ์ที่ผู้ศึกษากำหนดขึ้นดังนี้

1. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิ วิทยุติ และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก

2. มีผลงานของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ศึกษาในเทศก์ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน

3. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ศึกษาในเทศก์ และผู้บริหาร โรงเรียนที่มีความสนใจในการเข้าร่วมการศึกษาอิสระในครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง สัมภาษณ์เกี่ยวกับเหตุและปัจจัยของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี ผลงานที่เกี่ยวข้องกับเหตุและปัจจัยของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

2. กำหนดกรอบเครื่องมือในการวิจัยจากข้อมูลที่ศึกษามาแล้วจึงรวบรวมองค์ความรู้ขึ้นมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์

3. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการสร้างแบบสอบถาม ข้อคำถามเป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเหตุและปัจจัยของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

4. สร้างแบบสัมภาษณ์ตามขอบเขตและโครงสร้างที่กำหนดไว้

5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระเพื่อทำการตรวจสอบให้ข้อคิดเห็น หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 3 แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

วิธีการดำเนินการวิจัย ในขั้นตอนนี้ได้ใช้วิธีการดำเนินการเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมาย เป็นการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Selection) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

สำคัญในการสนทนากลุ่มย่อยในขั้นตอนนี้ คือ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 4 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ครูวิชาการ จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ศึกษาเอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารงานวิชาการ จัดทำร่างหัวข้อประเด็นการสนทนา ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่มแก่กลุ่มเป้าหมาย โดยสร้างประเด็นสนทนาให้ครอบคลุมขอบเขตของการวิจัยที่ต้องการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ นำร่างประเด็นสนทนากลุ่มที่ร่างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา จัดทำแบบสนทนากลุ่มฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม โดยการแปลความหมายที่เหมาะสมจากข้อมูลดิบในการประชุม การตีความและข้อเสนอแนะในส่วนของการวิเคราะห์และรายงานผลจะใช้การวิเคราะห์จากความจำ (Memory-Baser Analysis) การวิเคราะห์จากการบันทึกย่อ (Note- Baser Analysis) แล้วทำการสรุปสังเคราะห์เป็นความเรียง เพื่อจัดทำเป็นแบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 มีดังนี้ 1.1) เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการ พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ การวัดผลและประเมินผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้าน

การพัฒนาหลักสูตร 1.2) เมื่อพิจารณาภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ การวัดผลและประเมินผล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 1.3) เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index : PNI) การบริหารงานวิชาการ รวมทั้ง 5 ด้าน โดยรวมมีค่า $PNI = 0.24$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษามีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความจำเป็นสูงสุดเป็นลำดับแรกมีค่า $PNI = 0.32$ รองลงมาคือ การจัดการเรียนรู้ มีค่า $PNI = 0.25$ และด้านที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อศึกษามีค่า $PNI = 0.19$

2. เหตุและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนสาขุ อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุน ได้แก่ ด้านบุคลากร คือมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ครูนำผลจากการประเมินการพัฒนา หลักสูตรมาวิเคราะห์ และสรุปผลเพื่อการพัฒนา และปรับปรุง และมีการกำหนดนโยบาย การจัดทำหลักสูตร ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา มีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น ปัจจัยที่จุดรั้ง ได้แก่ ด้านบุคลากร คือครูขาดทักษะและความรู้ด้านการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับตัวผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา รวมทั้งขาดการตรวจสอบการประเมินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา

2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุน ได้แก่ ด้านบุคลากร คือ มีการสนับสนุนบุคลากร เจ้าหน้าที่ธุรการ พนักงานอัตราจ้าง ลูกจ้างชั่วคราว พนักงานราชการ ให้โรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนและส่งเสริมสนับสนุน มีการส่งเสริมให้ครูวัดผล และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ตามสภาพจริงและร่วมมือกับครู วิเคราะห์ผลการเรียนเพื่อ

ปรับปรุง การจัดการเรียนรู้ ปัจจัยที่ถูกรั้ง ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ คือนักเรียนในพื้นที่มีน้อยเพราะย้ายตามพ่อแม่ และเด็กนักเรียน ที่ย้ายมาจากต่างจังหวัดมีพื้นฐานที่แตกต่างกันมากจึงส่งผลทำให้ครูต้องรับภาระในการพัฒนา เด็กที่อ่านหนังสือไม่ออกและเขียนไม่ได้ และชุมชน ขาดความเชื่อมั่น ความศรัทธาต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

2.3 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ คือ มีการตรวจสอบ ปรับปรุงพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอน และรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรงบประมาณและความถูกต้องเหมาะสมในการสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร และบุคลากรในการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยที่ถูกรั้ง ได้แก่ ด้านงบประมาณ คือขาดงบประมาณด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุน ได้แก่ ด้านบุคลากร คือมีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบเกี่ยวกับ การวัดประเมินผลอย่างเหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา และมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ หลักเกณฑ์ และเป้าหมาย การวัด ประเมินผลของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของสถานศึกษา ปัจจัยที่ถูกรั้ง ได้แก่ ด้านบุคลากร คือครูขาดความรู้ด้านการวัดผลประเมินผล

2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุน ได้แก่ ด้านบุคลากร คือมีการวางแผนให้มีการจัดคณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษา สถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตรและมีการจัดระบบการนิเทศงานในสถานศึกษาที่เหมาะสมและมีการนำผลการนิเทศภายในมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา สถานศึกษา มีการวางแผนการประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษามีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ที่ได้รับการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ ปัจจัยที่ถูกรั้ง ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ คือขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยระดมทรัพยากรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สิน เงินทอง วัสดุ อุปกรณ์ และการจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานวิชาการยังไม่

สอดคล้องการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รวมถึงการประเมินผลการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา ขาดความต่อเนื่องและเป็นระบบ

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสูช อำเภอยะรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 พบว่า

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 1) สถานศึกษาควรให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา เพราะการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น จะต้องได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจากบุคลากรทุกฝ่าย ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน บิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลหรือหน่วยงานในชุมชน 2) สถานศึกษาควรมีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและทำให้การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสำเร็จลุล่วงด้วยดี เป็นต้น

3.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ 1) ควรมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุน การจัดการเรียนรู้โดยครูควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดเนื้อหาสาระ การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตร และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เพื่อให้เหมาะสมกับการจัดทำแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกัน และส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน เป็นการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย ตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การดำเนินการและการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการควบคุม กำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 2) สถานศึกษามีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนเพื่อสนับสนุนด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดทักษะความเข้าใจ และแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียน เป็นต้น

3.3 ด้านการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 1) สถานศึกษามีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้โดยมีการประชุมเพื่อการผลิต จัดหา พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง และดำเนินงานทุกๆ ขั้นตอนให้เป็นปัจจุบัน มีการประชุมและวางแผนกับคณะครูในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย เพื่อใช้ในการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ 2) สถานศึกษามีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตาม ตรวจสอบให้ชัดเจน เพื่อนำผลในการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายร่วมกันดำเนินการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย และเหมาะสม เพื่อเพียงพอกับความต้องการของครูและบุคลากรในสถานศึกษา เป็นต้น

3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล 1) สถานศึกษามีการวางแผนศึกษาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและนำผลมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และตัดสินผลการเรียน ซึ่งสถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาผลการเรียนของนักเรียน เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล มีการประชุมชี้แจงกฎระเบียบหลักเกณฑ์ วิธีการ วัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนตามหลักสูตรที่กำหนดวางแผนดำเนินการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง 2) สถานศึกษามีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการจัดทำข้อสอบ ดังนั้นการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลควรมีการกำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการวัดและประเมินผล มีคณะกรรมการกำกับติดตามดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนมีความเหมาะสม ครอบคลุมและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามากน้อยเพียงใด ตามหน้าที่ของแต่ละบุคคลในสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม จะตรวจสอบการดำเนิน ตามแผนงานที่กำหนดไว้ เป็นต้น

3.5 ด้านนิเทศการศึกษา 1) สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศภายใน สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ เพราะการนิเทศการศึกษาควรมีการวางแผนการดำเนินงาน มีขั้นตอนในการปฏิบัติงาน ถือหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน มีความเป็นประชาธิปไตย มีการดำเนินงานอย่างสร้างสรรค์ มีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน สร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ดีขึ้น สร้างความผูกพันและความมั่นคงต่องาน รวมทั้งพัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพครูให้มีความรู้สัปดาห์ภูมิในวิชาชีพของตนเองพร้อมที่จะรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันประชุมวางแผน จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล กระบวนการนิเทศการศึกษา โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ มีการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล 2) สถานศึกษามีการจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานวิชาการให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนั้นควรมีการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการดำเนินงาน ทุกคนมีส่วนร่วมและมีการประชาสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ และแต่งตั้งคณะบุคคลทำการตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษาต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลักที่สำคัญของงาน วิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน และการจัดประเมินผลการเรียนการสอน ผู้นิเทศต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการนิเทศอย่างถูกต้อง ตรงประเด็น มีระบบและขั้นตอนที่ชัดเจนใน กระบวนการนิเทศและกระบวนการนิเทศต้องเกิดจากความร่วมมือของคณะครูทุกคนที่ ปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน โรงเรียน และการนิเทศต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียน การสอนของครู เป็นต้น

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยา เขต 2 เมื่อพิจารณาคุณค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index : PNI) ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข

อำเภอเชียงคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เนื่องมาจาก หลักสูตรสถานศึกษาถือว่าเป็นข้อกำหนดที่ทุกคนในสถานศึกษาต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดและพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษาและเป็นไปตามสภาพปัญหาของชุมชนสังคม ดังที่ สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 53) ได้ให้ความหมายการบริหารหลักสูตรว่า การบริหารหลักสูตร หมายถึง ความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูอาจารย์ได้ร่วมมือกันเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมแก่การเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ทั้งปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องได้เกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น อีกทั้งหลักสูตรสถานศึกษามีความสำคัญต่อการช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน สามารถชี้แนะให้ผู้บริหารสถานศึกษาครูอาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้พยายามจัดมวลประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้ทักษะ คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ บรรลุตามจุดหมายของการจัดการศึกษา

2. เหตุและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนได้แก่ ด้านบุคลากร คือ มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงใจ ไชยลังการ (2558 : บทคัดย่อ) ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการงานด้านหลักสูตรสถานศึกษา และเพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า

สภาพการการบริหารจัดการงานด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องคือ การสร้างความตระหนักแก่ครูผู้สอนผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองและนักเรียน การพัฒนาให้บุคลากรในโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจ เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันจัดทำหลักสูตร มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงสร้างหลักสูตรแกนกลาง สถานศึกษาออกแบบการเรียนรู้

2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้

พบว่า ด้านบุคลากร มีเหตุปัจจัยที่สนับสนุน คือ มีการสนับสนุนบุคลากร เจ้าหน้าที่ธุรการ อัตราจ้าง ลูกจ้างชั่วคราว พนักงานราชการแก่โรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับ สมบูรณ์ จันทะคาด (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานบุคลากรเชิงกลยุทธ์ โรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานบุคลากรเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย และศึกษาปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีการบริหารบุคลากรเชิงกลยุทธ์โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งทุกด้านมีการปฏิบัติในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกลยุทธ์การบริหารงานบุคลากร รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาและการธำรงรักษามูลค่าบุคลากร ด้านการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน ด้านการวางแผน งานบุคลากรและด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ปัญหาการบริหารบุคลากรที่พบ คือ ปัญหาการขาดงบประมาณ บุคลากรบางคนยังขาดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและบุคลากรของโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนน้อย ปริมาณงานมากส่งผลให้บุคลากรไม่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ไม่มีโอกาสพัฒนาตนเองเท่าที่ควร โดยแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานบุคลากรเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายคือ โรงเรียนควรมีการจัดหาและระดมงบประมาณจากหน่วยงานหรือชุมชนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร รวมทั้งสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองโดยการศึกษาดูงาน การจัดประชุม อบรมให้ความรู้

ความเข้าใจในการร่วมมือปฏิบัติงานและนำผลการประเมินการปฏิบัติงานไปใช้ร่วมกับการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากร

2.3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

พบว่าปัจจัยจุดรั้ง ได้แก่ ด้านงบประมาณ คือขาดงบประมาณในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับ อารีรัตน์ เป็รักษา (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการ ผลการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ผลการศึกษา แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่า ควรมีการสนับสนุนสื่อต่างๆ ให้กับครูและการพัฒนาครูให้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นพิเศษ

2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

พบว่า ด้านบุคลากร มีปัจจัยที่จุดรั้ง คือ ครูขาดความรู้ด้านการวัดผล ประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของทัศนีย์ ศรีสวัสดิ์ (2555 : บทคัดย่อ) ศึกษาการบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ที่การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบการบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 2) การปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2 การปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาใน

จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายได้ออยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา

พบว่า ด้านการบริหารจัดการ มีเหตุปัจจัยจูงครั้ง คือ ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยระดมทรัพยากรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สิน เงินทองและวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ คนอง จอมคำ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินการจัดการศึกษา แบบโรงเรียนเรียนรวมของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินการจัดการศึกษา แบบโรงเรียนเรียนรวม อุปสรรคปัญหาในการดำเนินการจัดการศึกษาแบบโรงเรียนเรียนรวมและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบโรงเรียนเรียนรวมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวม มีสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนเรียนรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการจัดการศึกษาแบบโรงเรียนเรียนรวม ด้านการบริหารจัดการ คือขาดการระดมทุนหรือจัดโครงการในการขอสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า

3.1 ด้านการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มน้ำแวนผาสุข อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยใช้กระบวนการบริหาร POLC คือ การวางแผนการจูงครั้งกร การนำการควบคุม ซึ่งมีการดำเนินการดังนี้ สถานศึกษาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการตรวจสอบและประเมินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของสถานศึกษา ดังที่ รุ่งรัชดาพร เวระชาดิ (2553 : 40) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารหลักสูตร หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจทางเลือกทางการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการเรียนการสอนไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน และสถานศึกษา โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วม นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และร่วมกันวิเคราะห์ สภาพปัญหา และหาแนวทางแก้ไข ควรมีการกำกับ นิเทศ และติดตามการใช้หลักสูตรให้ต่อเนื่องและติดตามการปรับปรุงให้หลักสูตรสถานศึกษาดีขึ้น ควรให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาช่วยกัน สรุปผลการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงการประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ในครั้งต่อไป

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการวัดผลและประเมินผลการเรียนเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และมีการควบคุม ตรวจสอบ การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาดังที่ กิตติพร ปัญญาวิญญูผล (2549 : 11) ได้กล่าวว่า ครูผู้สอนทุกระดับจะต้องเป็นผู้ที่จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และยังเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะที่เหมาะสมที่สุด ที่จะทำวิจัย ในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หรือแก้ปัญหาในชั้นเรียนที่ตนสอนนั้น คือ ครูเป็นผู้ที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้โดยไม่ต้องฟังคำสั่งจากใครและแนวคิดเชิงทฤษฎีนั้น บางครั้งก็ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในชั้นเรียน เพราะฉะนั้นครูผู้มีความประสงค์ ก็สามารที่จะอาศัยประสบการณ์เป็นแนวทางแก้ปัญหาในการวิจัยตามแบบอย่างการวิจัยเชิง คุณภาพและวิจัยเชิงปฏิบัติการ ได้

3.3 ด้านการพัฒนาใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

สถานศึกษามีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี กำหนดนโยบายและวางแผนในการจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และมี

การเก็บรักษาเอกสารและหลักฐานในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 32) กำหนดการจัดการเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการและการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

สถานศึกษามีการวางแผน ศึกษา วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและนำผลมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และตัดสินผลการเรียน มีการจัดหัวข้อ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการจัดทำข้อสอบ มีการประเมินผู้รับผิดชอบในการวัดผล ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และมีการวิเคราะห์ ควบคุมจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ดังที่ สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549 : 1) กล่าวว่า การประเมินตามสภาพจริง หมายถึง การประเมินโอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติงานที่เหมือนการปฏิบัติงานในชีวิตจริงมีเวลาเพียงพอสำหรับวางแผน การลงมือทำงาน จนได้งานที่เสร็จสมบูรณ์ มีโอกาสประเมินผลการทำงานด้วยตนเองและมีการปรึกษาร่วมกับผู้เรียน ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย มีการตัดสินใจ โดยใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานเดียวกัน การสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการวัดและประเมินผล มีคณะกรรมการกำกับติดตาม ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลนิเทศ งานวิชาการและการเรียนการสอนมีความเหมาะสม ครอบคลุมและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามากน้อยเพียงใด ตามหน้าที่ของแต่ละบุคคลในสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม จะตรวจสอบการดำเนิน ตามแผนงานที่กำหนดไว้ด้านการวัดผลและประเมินผล

3.5 ด้านนิเทศการศึกษา

สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานวิชาการให้รองรับการจัดระบบการประกันภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ดังที่ วัชร

เล่าเรียนดี (2555 : บทคัดย่อ) ให้ความหมาย การนิเทศการศึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ให้การนิเทศหรือผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อที่จะพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน ตรงประเด็น มีระบบและขั้นตอนที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารมีแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ แก่บุคลากร ใช้กระบวนการ POLC ในการดำเนินงาน
2. ผู้บริหารควรแต่งตั้งบุคลากรในการรับผิดชอบงาน และวางแผนการใช้งบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้กระบวนการ POLC
3. ผู้บริหารควรวางแผนการใช้งบประมาณอย่างรัดกุม มีการระดมทรัพยากรในการบริหารงาน จัดหาสื่อและวัสดุอุปกรณ์ให้ครอบคลุมการสอนของครูผ่านการบริหารกระบวนการ POLC
4. ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันประชุมทบทวน กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนของนักเรียนตามหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวัดและประเมินผลที่ถูกต้องโดยใช้กระบวนการ POLC
5. ควรมีการส่งเสริมผู้บริหาร สนับสนุนการนิเทศการศึกษาทั้งการนิเทศการสอนของครู รวมถึงการนิเทศภายในสถานศึกษาครอบคลุมงานทั้ง 4 ฝ่ายงาน เพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป โดยใช้กระบวนการ POLC

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเชิงคำ 2 เพราะหลักสูตรสถานศึกษาเป็นงานที่สำคัญ

2. ควรมีการศึกษาการบริหารงานบุคคลที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษา
ของกลุ่มโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเชิงคำ 2

3. ควรมีนำกระบวนการบริหาร POLC มาใช้กับการบริหารงาน 4 ฝ่ายงานใน
โรงเรียนขนาดเล็ก

รายการอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร:
กระทรวงฯ.

กิตติพร ปัญญาบุญไธผล. (2549). รูปแบบของวิธีการเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน กรณีศึกษา
สำหรับครูประถมศึกษา. เชียงใหม่. ภาควิชาประเมินผลและวิจัยการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

คนอง จอมคำ. (2556). การดำเนินการจัดการศึกษาแบบโรงเรียนเรียนรวมของโรงเรียน
ขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. (วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.

ดวงใจ ไชยลังการ. (2558). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับ
การศึกษาในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.

ทัศนีย์ ศรีสวัสดิ์. (2555). การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตาม
ภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพมหานคร.

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.

วัชรรา เล่าเรียนดี. (2555). *รูปแบบและกลยุทธการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด*.

นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
ศึกษาธิการจังหวัดพะเยา. (2562). *แผนบริหารจัดการ โรงเรียนขนาดเล็ก*. พะเยา: สำนักงานฯ.

สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: บิ๊ต พอยท์.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. (2562). *รายงานผลการทดสอบทาง
การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)*. พะเยา: สำนักงานฯ.

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). *แนวทางการดำเนินงานปฏิรูปการเรียน
การสอน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานฯ.

อารีรัตน์ เป็งรักษา. (2554). *การพัฒนาการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการ
โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1*.
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.